

KISS, É.:

Malakológiai évfordulók, 1983 - Malakologische Jubiläen, 1983

"Laudamus veteres, sed nostris utimur annis;
Mos tamen est aequè dignus uterque colli."

/OVIDIUS: Fasti, I: 225-226/

William Greene BINNEY 1833 Boston - 1909 Burlington, N. J. USA

Összeállította az 1860 előtti teljes amerikai malakológiai irodalmat. 1885-ben könyvet írt az amerikai szárazföldi csigákról. Thomas BLAND-dal közösen 25 publikációt adott ki az Észak-Nyugat-India szigetvilágáról. Gyűjteményét a Smithsonian Institutionra hagyta.

Gottfried BOLLINGER 1883 - 1978

Leányiskolai tanár Baselen, 1946-ig, nyugdíjazásáig. 1910-től a baseli természettudományi múzeum tudományos munkatársa, 1925-41-ig vezetőségi tagja volt. Ő rendezte a múzeum mollusca-gyűjteményét. 1946-tól kezdve életét kizárólag a zenének szentelte mint kiváló hegedűs. 4 malakológiai publikációja van.

Stephan CLESSIN 1833 - 1911 Regensburg

Régi bajor nemesi család leszármazottja, apja katonatiszt. Gimnáziumi tanulmányait Ansbachban és Augsburgban végezte, majd 1850-ben tisztjelöltként belépett a hadseregbe. 1856-ban Regensburgba helyezték. 1862-ben szakított a katonasággal, s a vasutársaságnál hivatalnokként helyezkedett el. 1902-ig, nyugdíjazásáig, felügyelő volt. A tudományos világban nagy tekintélyt szerzett magának, sok kitüntetést kapott. Szabadidejét főleg növények és bogarak gyűjtésére fordította. 1866-ban ismeretséget kötött egy WIERDMANN nevű tanítóval, aki megismertette vele a szakszerű csigagyűjtést. Végül életét egészen ennek a kedvtelésének szentelte. 1877-ben megjelentette a "Deutsche Excursions-Mollusken-Fauna" c. könyvét, amely korának legfontosabb és egyetlen ilyen jellegű kézikönyve volt. Ennek a műnek a jelentőségét még az is növeli, hogy sem C. PFEIFFER 1821-28-as hasonló jellegű munkája, sem pedig az Iconographia /ROSSMÄSSLER/ nem volt már hozzáférhető. 1884-ben a második kiadást jelentősen javított és bővített formában kapta kézhez az olvasó. Legfontosabb munkája a "Die Molluskenfauna Oesterreich-Ungarns und der Schweiz" 1887-1890 között folytatásokban jelent meg. Kiváló szakismeretét bizonyítja az a tény is, hogy KÜSTER halála után ő is felkérték a MARTINI-CHEMNITZ kiadásában való közreműködésre, melynek eredményeként 17 családot dolgozott fel. 1877-ben L. PFEIFFER halála után átvette a Malakozoologische Blätter kiadását, s ezt egészen 1891-ig a folyóirat megszűnéséig végezte. Az említett munkáin kívül rengeteg apróbb értékes írása jelent meg, 100-nál több malakológiai publikációja van. Gyűjteménye Stuttgartban elpusztult, csak más múzeumoknak küldött néhány típusanyaga maradt fenn.

Paul FAGOT 1842 - 1908 Villefranche-de-Lauraguais

Benne a "Nouvelle École" utolsó képviselőjét tisztelhetjük, akinek BOURGIGNAT-val szemben saját nézetei is voltak. Egész életében szülőföldje /Dept. Haute-Garonne/ felkutatásán dolgozott /malakológiai, nyelvészeti stb. szempontból/. 40-nél több malakológiai publikációja van, munkássága alapvető fontosságú a Pireneusok faunájára nézve. Egyik alapító tagja volt a Société malacologique de France-nak.

Gerard Pierre Laurent Kalshoven GUDE 1858 Amsterdam - 1924 London

Szülei hugenotta menekültek leszármazottai voltak, akik a családdal 1872-ben Amerikában telepedtek le. A fiatal GUDE valószínűleg már 17 éves korában visszajött Európába, s két évig Németországban tanult. Később Franciaországba, Norvégia, Dánia felé utazott, s ezek nyelvét kiválóan megtanulta. Az 1880-as évektől 1907-ig Londonban külföldi levelezőként helyezkedett el, majd a háborús éveket leszámítva a Natural History Museum csigagyűjteményében tevékenykedett. 1908-ban angol állampolgárságot szerzett. Malakológiai érdeklődése már 1890 előtt a szárazföldi csigák felé fordult, s a Helicidák specialistájaként korának legnagyobb tekintélye lett. Első publikációja 1894-ben jelent meg, s ettől kezdve nagyon sok cikket közölt. Fontos munkája még 2 kötet India faunájáról. Számos új fajt és genuszt nevezett el.

Pierre-Aimé MILLET 1783 Angers - 1873 Angers

Apja erdészeti és vízügyi felügyelő volt. Az ifjú MILLET tanulmányait a francia forradalom miatt a szülői házában kezdte meg, majd Angers központi iskolájában folytatta. Bejárta az egész Maine-et-Loire tartományt, majd Franciaország nagy részét és Svájcot. Tagja, majd sokáig titkára volt az angers-i földművelő társaságnak. Létrehozott egy gyümölcsfa-gyűjteményt és éveken keresztül szerkesztett egy kertészeti folyóiratot. Botanikai-kertészeti tevékenysége mellett malakológus és paleontológus is volt. Fő malakológiai munkája: Mollusques terrestres et fluviatiles de Maine-et-Loire, Angers, 1813. Sok új fajt írt le.

Sven NILSSON 1787 Alfastorp - 1883 Lund

Svéd malakológus, geológus és paleontológus. Legjelentősebb malakológiai munkája: Historia molluscorum Sueciae terrestrium et fluviatilium breviter delineata, Lund, 1823.

Rudolf Amandus PHILIPPI 1808 Charlottenburg - 1904 Santiago

Német malakológus, aki több mint 50 éven át Chilében, Santiagóban hires professzorként dolgozott. Apja kezei halála után Svájcba költöztek, onnan 14 éves korában visszatért Berlinbe. A gimnázium és egyetem elvégzése után 1830-ban orvosi diplomát szerzett. Egy olaszországi útja során elhatározta, hogy természetudománnyal fog foglalkozni. Ennek eredményeként már 1835-ben a zoológia-botanika tanára volt Casselban. 1838-40 között újra Olaszországba utazott. 1849-ben a casseli iskola igazgatójává nevezték ki. 1851-ben politikai okokból Chilébe költözött, s a Kordillerákból gazdag növény- és csigagyűjteményt állított össze. 1853-ban felkérték a valdiviai liceum vezetésére, s még ugyanebben az évben a santiago-i egyetem zoológia-botanika professzorává nevezték ki. A malakológia területén két publikációja maradandó értékű: Enumeratio Molluscorum Siciliae, I-II. 1836, 1844. és Handbuch der Conchyliologie und Malacozoologie, 1853. Ő volt az utolsó azon malakológusok közül, akik L. PFEIFFER "iskolájához" tartoztak.

Constantine Samuel RAFINESQUE 1783 Galata /Konstantinápoly/ - 1840 Philadelphia, Penn., USA

Neves természettudós, botanikus és malakológus. 1792-96 között Leghornban magántanárok segítségével elsá-

Játította az angol és olasz nyelvet, valamint megtanult latinul. Később Stvannél több nyelvet tanult meg. 1796-ban Genovába ment és apjához hasonlóan kereskedő lett. Ezt a foglalkozást azért választotta, mert így lehetősége nyílt hosszabb-rövidebb utazásokra. Ekkor kezdett csigákat és rákokat gyűjteni, mellékesen térképeket rajzolt és helyrajzi kutatásokat végzett. 1800-ban visszatért Leghornba, ahol még két évig kereskedelmet tanult. 1802-ben az USA-ba utazott, s onnan 1805-ben tért haza. Ekkor Palermo-ban telepedett le, s 10 évet töltött ott kereskedőként. 1820-tól természettudományt tanított Kentucky egyetemén. Nagyon tevékeny élete során sokat foglalkozott csigákkal, főleg édesviziek és kagylók érdekelték. Főbbé az a genusz nevezett el. Írt a halak, a kagylók rendszeréről, főleg azonban botanikai munkákat publikált. Nevéhez több mint 900 publikáció fűződik.

Arthur Wilson STELFOX 1883 Belfast - 1972 Newcastle

As ir származású kutató az egyetemen építészetet tanult, s ebből szerzett diplomát is. 1920-ban lehetősége nyílt arra, hogy Dublinban az Írországi Nemzeti Múzeumban kapjon állást. Itt kezdett a Hymenopterákkal és barlangi ősmaradványokkal foglalkozni. Mindkét témakörben alismert tekintély lett. A múzeumban 1948-ig dolgozott. Sok éven keresztül a zoológia valamennyi ágával foglalkozott, a puhatestűek iránti érdeklődése már a kezdeti időkből származik. Gyűjteményében, amely jelenleg a liverpooli múzeumban található, 1898-as gyűjtések is vannak. Londoni tartózkodása idején minden hétvégén gyűjtött csigákat, s ezekről szóló naplói rendkívül érdekesek. 1908-ban Belfastban tagja lett a természetbarát klubnak, 1911-ben pedig megalapította az ifjúsági csoportot. Ezekben az időkben kezdett érdeklődni a Pisidiumok iránt. Pisidium-gyűjteményét 1951-ben a michigani múzeumnak ajándékozta, 1936-ban pedig kb. 100 tételt juttatott a liverpooli múzeumba. 1956-ban Dublinból Newcastle-ba költözött. 90 ezer darabos írországi lepkegyűjteményét a Smithsonian Institutionra hagyta. Legfontosabb malakológiai publikációja: The Pisidium fauna of the Grand Junction in Herts and Bucks. Ebben teljesen új alapokon tárgyalja a Pisidiumok rendszerét. Napjaink kutatói az ő munkájára alapozva dolgoznak. Faunánkban a Pisidium tenuilineatum elnevezése fűződik az ő személyéhez /1918/. Munkássága során 83 malakológiai cikket írt, de igen nagy számú entomológiai és florisztikai közleménye is van.

Victor STERKI 1846 Solothurn - 1833 New Philadelphia, Ohio, USA

Szemorvos volt, aki malakológiával és egysejtűekkel is foglalkozott. Bern és München egyetemen tanult, majd a berni egyetem szemklinikáján lett asszisztens. New Philadelphiába költözött, s 1909-33-ig a Cargenei múzeum recens gerinctelen osztályán dolgozott. Főleg Pupillidákkal és Sphaeridákkal foglalkozott. 150-nél több cikket publikált puhatestűekről. Gyűjteménye a Carnegie múzeumban van. Faunánkban az Oxychilus depressus elnevezés fűződik nevéhez.

Ulrich STEUSLOFF 1883 Neubrandenburg - 1953 Gelsenkirchen

A földműves családból származó ifjú hamar átvette apja biológiai érdeklődését, és már diákkorában publikált a környék növényeiről. A csigagyűjtést is ekkor kezdte. Rostockban természettudományt tanult és tanár lett. Tudományos és kulturális munkát folytatott. Az alsó-rajnai limológiai állomás állandó munkatársa, majd egy időre vezetője, s vele egyidőben a Hidrobiológiai Egyesület elnöke volt. Alapítója és haláláig elnöke volt a Rajna-Westfalini-Iparvidék Biológiai Társaságának. Munkásságának tudományos jelentőségét a kvartergeológia területén folytatott kutatásai adják. A földtörténeti eseményeket a biológus szemével nézte. Az élő növény- és állatvilág megfigyeléséből leszármaztatott tapasztalatait átvitte geológiai vonatkozásokra. Ezt fordítva is alkalmazta: az élő állat- és növényvilágban a geológiai fejlődés egy szakaszának élővilágát látta. Már egyetemi tanulmányai alatt rájött, hogy a puhatestűek a környezet iránti érzékenységük miatt biológiai értelemben "leitfossililák", s így alkalmasak a földtörténeti fejlődés biológiai viszonyainak kiderítésére. Közel 100 munkát publikált. Gyűjteménye részben Essenben, részben Frankfurtban található.

Carlos de la TORRE y Huerta 1858 Matanzas - 1950 Habana

A kubai malakológus Habana egyetemén folytatott tanulmányokat, majd 1883-ban Madridban szerzett doktori-tust. 1902-ben Habana polgármestere lett. 1899-től 1936-ig a habanai egyetemen az összehasonlító anatómia professzoraként tevékenykedett. 1921-ben ugyanitt gyógyszerészdoktori címet szerzett. 1921-23 között ő volt az egyetem elnöke. 1938-ban az amerikai Malakológiai Egyesület elnöksévé választották. 1942-ben a Harvard egyetem tisztaletbeli doktori címet adományozott neki. 18 tanulmányt írt Kuba csigáiról.

KISS ÉVA

Budapest

Budafoki út 15. IV/4.

H-1111